

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ
PL 00-611 WARSZAWA, ul. Filtrowa 1, www.itb.pl

CZŁONEK EOTA i UEAtc

KRAJOWA OCENA TECHNICZNA ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1

Niniejsza Krajowa Ocena Techniczna została wydana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1968) przez Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie, na wniosek:

P.H. HAMAR Sp. J. B. i H. Grzesiak
ul. Hutnicza 7, 81-061 Gdynia

Krajowa Ocena Techniczna ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1 stanowi pozytywną ocenę właściwości użytkowych poniższych wyrobów budowlanych do zamierzonego zastosowania:

Łączniki tworzywowe i tworzywowo-metalowe LI-HAMAR do mocowania termoizolacji

Data ważności Krajowej Oceny Technicznej:

19 listopada 2023 r.

DYREKTOR
Instytutu Techniki Budowlanej

dr inż. Robert Geryło

Warszawa, 19 listopada 2018 r.

Instytut Techniki Budowlanej

ul. Filtrowa 1, 00-611 Warszawa

tel.: 22 825 04 71; NIP: 525 000 93 58; KRS: 0000158785

1. OPIS TECHNICZNY WYROBU

Niniejsza Krajowa Ocena Techniczna obejmuje łączniki tworzywowe i tworzywowo-metalowe LI-HAMAR typów LI i LI-FI, do mocowania termoizolacji. Wyroby objęte niniejszą Krajową Oceną Techniczną są produkowane przez P.H. HAMAR Sp. z o.o. i H. Grzesiak, 81-061 Gdynia, ul. Hutnicza 7, w zakładzie produkcyjnym w Polsce.

Elementami składowymi łączników LI-HAMAR są: tuleja tworzywowa z talerzykiem oraz tworzywowy (łączniki LI) lub stalowy (łączniki LI-FI) trzpień rozporowy.

Wymiary łączników LI-HAMAR pokazano na rysunkach A1 i A2 oraz podano w tablicy A1 i A2 wraz z dopuszczalnymi odchyłkami wymiarów.

Łączniki LI-HAMAR mogą być stosowane z dodatkowym talerzykiem LIT-125 pokazanym na rysunku A3.

Tuleje łączników LI-HAMAR, trzpień tworzywowy oraz talerzyk LIT-125, są wykonane z polipropylenu (PP), charakteryzującego się krzywą różnicowej kalorymetrii skaningowej (DSC) według normy PN-EN ISO 11357-1:2016, zgodną ze wzorcem ustalonym w procedurze Krajowej Oceny Technicznej.

Trzpień rozporowy stalowy są wykonane są stali zwykłej węglowej, gatunku S235JRG2 według normy PN-EN 10025-2:2007 i pokryte powłoką cynkową o grubości nie mniejszej niż 5 μm , według normy PN-EN ISO 4042:2001 lub PN-EN 2081:2011.

2. ZAMIERZONE ZASTOSOWANIE WYROBU

Łączniki tworzywowe i tworzywowo-metalowe LI-HAMAR są przeznaczone do mechanicznego mocowania płyt izolacji termicznej ze styropianu lub wełny mineralnej, do podłoża z:

- betonu zwykłego, klasy C20/25 + C50/60 według normy PN-EN 206+A1:2016,
- cegieł ceramicznych pełnych, o wytrzymałości na ściskanie nie mniejszej niż 15 N/mm² (klasy nie niższej niż 15), według normy PN-EN 771-1+A1:2015,
- cegieł ceramicznych poryzowanych z otworami (drażonych), o grubości ścianki nie mniejszej niż 10 mm, o wytrzymałości na ściskanie nie mniejszej niż 15 N/mm² (klasy nie niższej niż 15), według normy PN-EN 771-1+A1:2015,
- cegieł silikatowych pełnych, o wytrzymałości na ściskanie nie mniejszej niż 15 N/mm² (klasy nie niższej niż 15) według normy PN-EN 771-2+A1:2015,
- elementów z autoklawizowanego betonu komórkowego, według normy PN-EN 771-4+A1:2015, o wytrzymałości na ściskanie nie mniejszej niż 3 N/mm² (klasy nie niższej niż 3) i gęstości brutto w stanie suchym nie mniejszej niż 600 kg/m³.

W celu wyznaczenia nośności obliczeniowych zamocowań łączników LI-HAMAR na wrywanie z podłoża, należy podzielić nośności charakterystyczne na wrywanie z podłoża, podane w Załączniku C, przez częściowy współczynnik bezpieczeństwa równy 2,0.

Ilość łączników LI-HAMAR należy określać na podstawie obliczeń statycznych, uwzględniając ww. nośności obliczeniowe.

Parametry montażu i rozmieszczenia łączników LI-HAMAR w podłożu podano w Załączniku B.

W celu wykonania zamocowania wierci się w podłożu otwór, wprowadza do niego tuleję, a wbijając trzpień rozporowy powoduje się powstanie trwałego zakotwienia.

Ze względu na agresywność korozyjną środowiska, łączniki LI-HAMAR z trzpieniem stalowych (łączniki typu LI-FI) należy stosować zgodnie z wymaganiami podanymi w normie PN-EN ISO 12944-2:2001 i PN-EN ISO 9223:2012.

Łączniki LI-HAMAR powinny być stosowane zgodnie z projektem technicznym, opracowanym z uwzględnieniem polskich norm i przepisów budowlanych, ustaleń niniejszej Krajowej Oceny Technicznej oraz zgodnie z instrukcją producenta, dotyczącą warunków wykonywania zamocowań z użyciem ww. łączników.

3. WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWE WYROBU I METODY ZASTOSOWANE DO ICH OCENY

3.1. Właściwości użytkowe wyrobu

3.1.1. Nośności charakterystyczne zamocowań łączników. Nośności charakterystyczne zamocowań łączników na wrywanie z podłoża podano w Załączniku C.

3.1.2. Właściwości wytrzymałościowe talerzyka tulei. Sztywność talerzyka tulei łączników jest nie mniejsza niż 0,4 kN/mm, a obciążenie niszczące talerzyk jest nie mniejsze niż 1,0 kN.

3.1.3. Trwałość łączników. Powłoka cynkowa stalowych trzpieni rozporowych, o grubości nie mniejszej niż 5 µm, zapewnia trwałość łączników LI-FI w zakresie wynikającym z p. 2.

3.2. Metody zastosowane do oceny właściwości użytkowych

3.2.1. Nośności charakterystyczne zamocowań łączników. Badanie nośności charakterystycznych zamocowań łączników na wrywanie z podłoża i ścinanie wykonuje się zgodnie z EAD 330196-01-0604, tablica 2.3 p. 1 (dawniej ETAG 014), na łącznikach osadzonych w podłożach opisanych w Załączniku C.

3.2.2. Właściwości wytrzymałościowe talerzyka tulei. Badania właściwości wytrzymałościowych talerzyka tulei wykonuje się wg Raportu Technicznego EOTA TR 026.

3.2.3. Trwałość łączników. Badanie grubości powłoki cynkowej trzpieni rozporowych wykonuje się według normy PN-EN ISO 2178:2016 lub PN-EN ISO 3497:2004.

4. PAKOWANIE, TRANSPORT I SKŁADOWANIE ORAZ SPOSÓB ZNAKOWANIA WYROBU

Łączniki tworzywowe i tworzywowo-metalowe LI-HAMAR powinny być dostarczane w kompletach, w opakowaniach producenta oraz przechowywane i transportowane w sposób zapewniający niezmiennność ich właściwości technicznych.

Sposób znakowania wyrobów znakiem budowlanym powinien być zgodny z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania

właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1966, z późniejszymi zmianami).

Oznakowaniu wyrobu znakiem budowlanym powinny towarzyszyć następujące informacje:

- dwie ostatnie cyfry roku, w którym znak budowlany został po raz pierwszy umieszczony na wyrobie budowlanym,
- nazwa i adres siedziby producenta lub znak identyfikacyjny pozwalający jednoznacznie określić nazwę i adres siedziby producenta,
- nazwa i oznaczenie typu wyrobu budowlanego,
- numer i rok wydania krajowej oceny technicznej, zgodnie z którą zostały zadeklarowane właściwości użytkowe (ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1),
- numer krajowej deklaracji właściwości użytkowych,
- poziom lub klasa zadeklarowanych właściwości użytkowych,
- nazwa jednostki certyfikującej, która uczestniczyła w ocenie i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego,
- adres strony internetowej Producenta, jeżeli krajowa deklaracja właściwości użytkowych jest na niej udostępniona.

Wraz z krajową deklaracją właściwości użytkowych powinna być dostarczana albo udostępniana w odpowiednich przypadkach karta charakterystyki i/lub informacje o substancjach niebezpiecznych zawartych w wyrobie budowlanym, o których mowa w art. 31 lub 33 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów.

Ponadto oznakowanie wyrobu budowlanego, stanowiącego mieszaninę niebezpieczną według rozporządzenia REACH, powinno być zgodne z wymaganiami rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP), zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

5. OCENA I WERYFIKACJA STAŁOŚCI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH

5.1. Krajowy system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1966, z późniejszymi zmianami) ma zastosowanie system 2+ oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych.

5.2. Badanie typu

Właściwości użytkowe, ocenione w p. 3, stanowią badanie typu wyrobu, dopóki nie nastąpią zmiany surowców, składników, linii produkcyjnej lub zakładu produkcyjnego.

5.3. Zakładowa kontrola produkcji

Producent powinien mieć wdrożony system zakładowej kontroli produkcji w zakładzie produkcyjnym. Wszystkie elementy tego systemu, wymagania i postanowienia, przyjęte przez producenta, powinny być dokumentowane w sposób systematyczny, w formie zasad i procedur, włącznie z zapisami z prowadzonych badań. Zakładowa kontrola produkcji powinna być dostosowana do technologii produkcji i zapewniać utrzymanie w produkcji seryjnej deklarowanych właściwości użytkowych wyrobu.

Zakładowa kontrola produkcji obejmuje specyfikację i sprawdzanie surowców i składników, kontrolę i badania w procesie wytwarzania oraz badania kontrolne (według p. 5.4), prowadzone przez Producenta zgodnie z ustalonym planem badań oraz wg zasad i procedur określonych w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji.

Wyniki kontroli produkcji powinny być systematycznie rejestrowane. Zapisy rejestru powinny potwierdzać, że wyroby spełniają kryteria oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych. Poszczególne wyroby lub partie wyrobów i związane z nimi szczegóły produkcyjne muszą być w pełni możliwe do identyfikacji i odtworzenia.

5.4. Badania kontrolne

5.4.1. Program badań. Program badań obejmuje:

- a) badania bieżące,
- b) badania okresowe.

5.4.2. Badania bieżące. Badania bieżące obejmują sprawdzenie:

- a) kształtu i wymiarów,
- b) grubości powłoki cynkowej (dotyczy stalowych trzpieni rozporowych).

5.4.3. Badania okresowe. Badania okresowe obejmują sprawdzenie nośności charakterystycznych zamocowań łączników.

5.5. Częstotliwość badań

Badania bieżące powinny być prowadzone zgodnie z ustalonym planem badań, ale nie rzadziej niż dla każdej partii wyrobów. Wielkość partii wyrobów powinna być określona w dokumentacji zakładowej kontroli produkcji.

Badania okresowe powinny być wykonywane nie rzadziej niż raz na 3 lata.

6. POUCZENIE

6.1. Krajowa Ocena Techniczna ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1 jest pozytywną oceną właściwości użytkowych tych zasadniczych charakterystyk łączników tworzywowych i tworzywowo-metalowych LI-HAMAR, które zgodnie z zamierzonym zastosowaniem, wynikającym z postanowień Oceny, mają wpływ na spełnienie wymagań podstawowych przez obiekty budowlane, w których wyrób będzie zastosowany.

6.2. Krajowa Ocena Techniczna ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1 nie jest dokumentem upoważniającym do oznakowania wyrobu budowlanego znakiem budowlanym.

Zgodnie z ustawą o wyrobach budowlanych z dnia 16 kwietnia 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2016 r., poz. 1570, z późniejszymi zmianami) wyroby, których dotyczy niniejsza Krajowa Ocena Techniczna, mogą być wprowadzone do obrotu lub udostępniane na rynku krajowym, jeżeli producent dokonał oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, sporządził krajową deklarację właściwości użytkowych zgodnie z Krajową Oceną Techniczną ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1 i oznakował wyroby znakiem budowlanym, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.3. Krajowa Ocena Techniczna ITB-KOT-2018/0707 wydanie 1 nie narusza uprawnień wynikających z przepisów o ochronie własności przemysłowej, a w szczególności ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 776). Zapewnienie tych uprawnień należy do obowiązków korzystających z niniejszej Krajowej Oceny Technicznej ITB.

6.4. ITB wydając Krajową Ocenę Techniczną nie bierze odpowiedzialności za ewentualne naruszenie praw wyłącznych i nabytych.

6.5. Krajowa Ocena Techniczna nie zwalnia producenta wyrobów od odpowiedzialności za ich prawidłową jakość, a wykonawców robót budowlanych od odpowiedzialności za ich właściwe zastosowanie.

6.6. Ważność Krajowej Oceny Technicznej może być przedłużana na kolejne okresy, nie dłuższe niż 5 lat.

7. WYKAZ DOKUMENTÓW WYKORZYSTANYCH W POSTĘPOWANIU

7.1. Raporty, sprawozdania z badań, oceny, klasyfikacje

- 1) LZK00-02705/18/R32NZK. Raport z badań. Zakład Konstrukcji Budowlanych, Geotechniki i Betonu ITB, Katowice 2018 r.
- 2) BW/0052/03/18/H49, BW/0088/03/18/H49, BW/0101/10/17/H49, BW/0042/01/18/H49, BW/0044/01/18/H49. Raporty z badań. Laboratorium HAMAR. Gdynia 2018 r.
- 3) Raporty z badań nośności charakterystycznej N_{Rk} z 3 i 4 stycznia 2018 r. Laboratorium HAMAR. Gdynia 2018 r.
- 4) BW/0012/06/17/L49. Raporty z badań. Laboratorium HAMAR. Gdynia 2017 r.
- 5) LOK-00-2705/13/R20OSK. Raport z badań. Zakład Elementów Konstrukcji Budowlanych i Budownictwa na Terenach Górniczych ITB, Katowice 2013 r.
- 6) D₁₁/2012. Sprawozdanie z badań. Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników, Toruń, 2012 r.
- 7) LOK-963/A/07 i LOK-963/A/07/DSC. Raporty z badań i Ocena techniczna. Oddział Śląski w Katowicach Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie. Laboratorium Łączników i Wyrobów Budowlanych LOK, Katowice 2007 r.

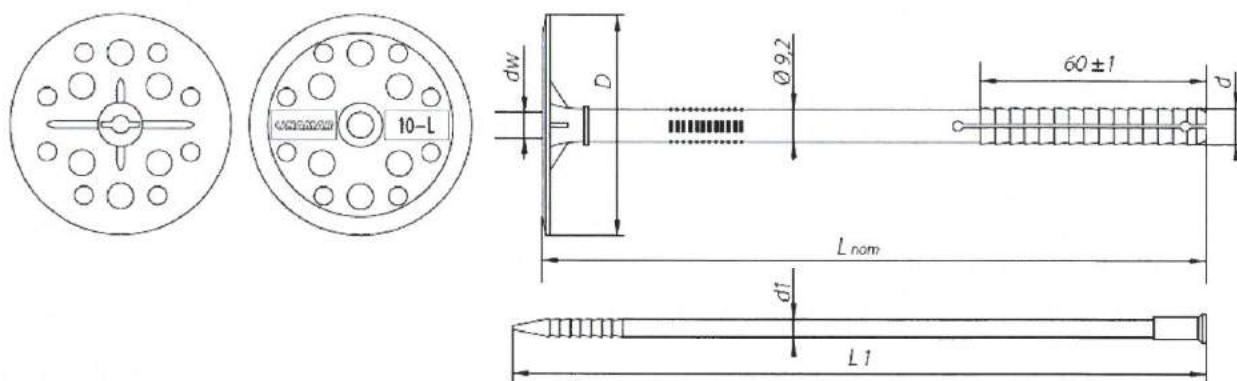
7.2. Normy i dokumenty związane

PN-EN 206+A1:2016	<i>Beton. Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność</i>
PN-EN 771-1+A1:2015	<i>Wymagania dotyczące elementów murowych. Część 1: Elementy murowe ceramiczne</i>
PN-EN 771-2+A1:2015	<i>Wymagania dotyczące elementów murowych. Część 3: Elementy murowe silikatowe</i>
PN-EN 771-4+A1:2015	<i>Wymagania dotyczące elementów murowych. Część 4: Elementy murowe z autoklawizowanego betonu komórkowego</i>
PN-EN 10025-2:2007	<i>Wyroby walcowane na gorąco ze stali konstrukcyjnych. Część 2: Warunki techniczne dostawy stali konstrukcyjnych niestopowych</i>
PN-EN ISO 2178:2016	<i>Powłoki niemagnetyczne na podłożu magnetycznym. Pomiar grubości powłok. Metoda magnetyczna</i>
PN-EN ISO 3497:2004	<i>Powłoki metalowe. Pomiar grubości powłok. Metody spektrometrii rentgenowskiej</i>
PN-EN ISO 4042:2001	<i>Części złączne. Powłoki elektrolityczne</i>
PN-EN ISO 9223:2012	<i>Korozja metali i stopów. Korozyjność atmosfer. Klasyfikacja, określanie i ocena</i>
PN-EN ISO 11357-1:2016	<i>Tworzywa sztuczne. Różnicowa kalorymetria skaningowa (DSC). Część 1: Zasady ogólne</i>
PN-EN 2081:2011	<i>Powłoki metalowe i inne nieorganiczne. Elektrolityczne powłoki cynkowe z obróbką dodatkową na żelazie lub stali</i>
PN-EN ISO 12944-2:2001	<i>Farby i lakiery. Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów malarskich. Część 2: Klasyfikacja środowisk</i>
EAD 330196-01-0604	<i>Plastic anchors made of virgin or non-virgin material for fixing of external thermal insulation composite systems with rendering</i>
ETAG 014	<i>Plastic Anchors for ETICS</i>
EOTA TR 025	<i>Point thermal transmittance of plastic anchors for ETICS</i>
EOTA TR 026	<i>Plate stiffness of plastic anchors for ETICS</i>
AT-15-7813/2013	<i>Łączniki tworzywowe LI-HAMAR do mocowania termoizolacji</i>

ZAŁĄCZNIKI

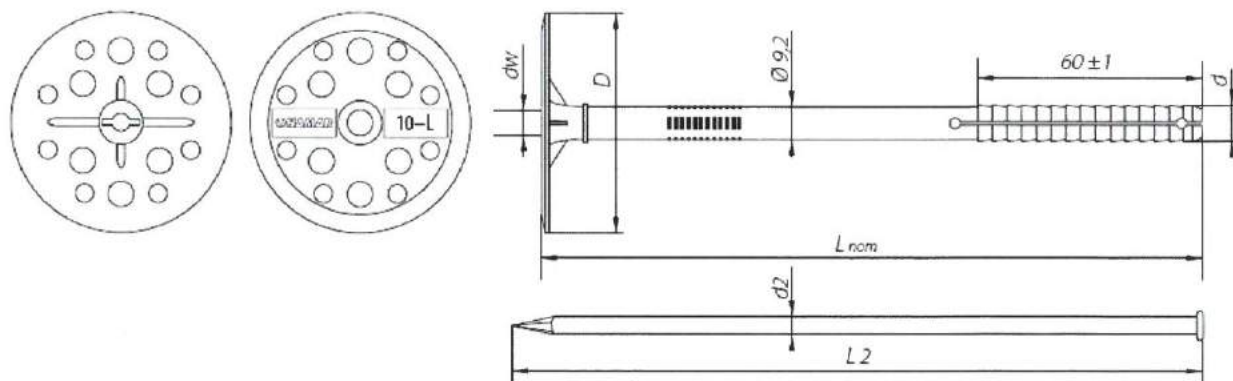
Załącznik A.	Kształt i wymiary łączników LI-HAMAR.....	9
Załącznik B.	Parametry montażu i rozmieszczenia łączników LI-HAMAR.....	12
Załącznik C.	Nośności charakterystyczne zamocowań łączników LI-HAMAR.....	13

Załącznik A.

Rysunek A1. Tuleja z trzpieniem tworzywowym (łącznik typu LI)

Tablica A1. Wymiary łączników LI-HAMAR typu LI

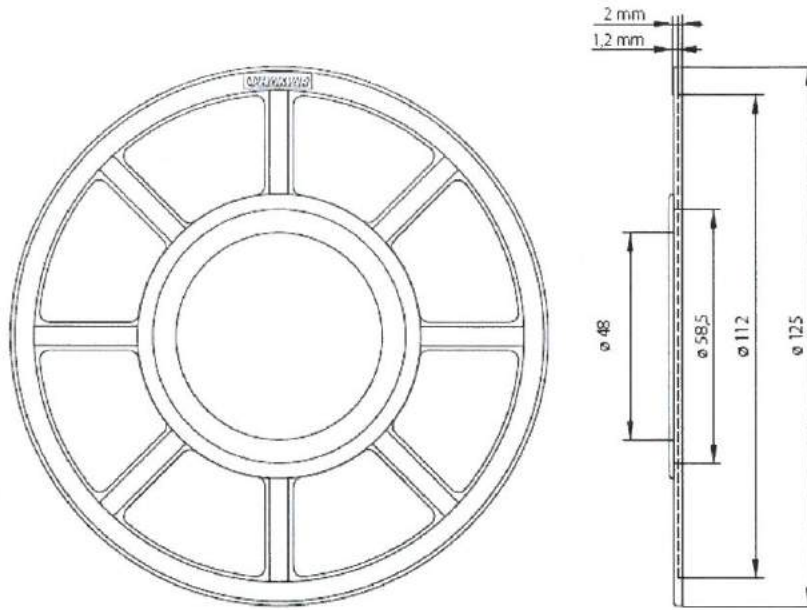
Poz.	Oznaczenie łącznika	L_{nom} , mm	$L1$, mm	D , mm	d , mm	dw , mm	$d1$, mm
1	2	3	4	5	6	7	8
1	LI-1009	90	98	60	10	6,6	5,3
2	LI-1010	100	108	60	10	6,6	5,3
3	LI-1012	120	128	60	10	6,6	5,3
4	LI-1014	140	148	60	10	6,6	5,3
5	LI-1016	160	168	60	10	6,6	5,3
6	LI-1018	180	188	60	10	6,6	5,3
7	LI-1020	200	208	60	10	6,6	5,3
8	LI-1022	220	228	60	10	6,6	5,3
9	LI-1024	240	248	60	10	6,6	5,3
10	LI-1026	260	268	60	10	6,6	5,3
11	LI-1028	280	288	60	10	6,6	5,3
12	LI-1030	300	308	60	10	6,6	5,3
Odchyłki wymiarów:			± 1	$\pm 0,5$	$\pm 0,2$	$\pm 0,3$	$\pm 0,3$

Rysunek A2. Tuleja z trzpieniem metalowym (łącznik typu LI-FI)

Tablica A2. Wymiary łączników LI-HAMAR typu LI-FI

Poz.	Oznaczenie łącznika	L_{nom} , mm	L_2 , mm	D , mm	d , mm	d_w , mm	d_2 , mm
1	2	3	4	5	6	7	8
1	LI-FI1009	90	95	60	10	6,6	5,0
2	LI-FI1010	100	105	60	10	6,6	5,0
3	LI-FI1012	120	125	60	10	6,6	5,0
4	LI-FI1014	140	145	60	10	6,6	5,0
5	LI-FI1016	160	165	60	10	6,6	5,0
6	LI-FI1018	180	185	60	10	6,6	5,0
7	LI-FI1020	200	205	60	10	6,6	5,0
8	LI-FI1022	220	225	60	10	6,6	5,0
9	LI-FI1024	240	245	60	10	6,6	5,0
10	LI-FI1026	260	265	60	10	6,6	5,0
11	LI-FI1028	280	285	60	10	6,6	5,0
12	LI-FI1030	300	305	60	10	6,6	5,0
Odchyłki wymiarów:			± 1	± 0,5	± 0,2	± 0,3	± 0,3

Rysunek A3. Dodatkowy talerzyk LIT-125

Załącznik B.**Tablica B1.** Parametry montażu i rozmieszczenia łączników LI-HAMAR

Poz.	Parametr	Wartość
1	2	3
1	Maksymalna średnica otworu d_o równa nominalnej średnicy wiertła d_{nom} , mm	10
2	Minimalna głębokość otworu h_1 , mm	60 ¹⁾ / 80 ²⁾
3	Efektywna głębokość zakotwienia h_{ef} , mm	50 ¹⁾ / 70 ²⁾
4	Minimalny rozstaw łączników s , mm	100
5	Minimalna odległość łącznika od krawędzi podłoża c , mm	100
¹⁾ w przypadku betonu zwykłego, cegieł ceramicznych pełnych, cegieł silikatowych pełnych		
²⁾ w przypadku cegieł ceramicznych poryzowanych i autoklawizowanego betonu komórkowego		

Załącznik C.
Tablica C1. Nośności charakterystyczne zamocowań łączników tworzywowych i tworzywowo-metalowych LI-HAMAR na wrywanie z podłoża

Poz.	Rodzaj podłoża	Efektywna głębokość zakotwienia h_{ef} , mm	Nośność charakterystyczna N_{RK} , kN	
			Łączniki typu LI (z trzpieniem tworzywowym)	Łączniki typu LI-FI (z trzpieniem stalowym)
1	2	3	4	
1	Beton zwykły klasy C20/25 ¹⁾	50	0,80	0,90
2	Cegła ceramiczna pełna klasy 15 ²⁾	50	0,85	0,95
3	Cegła silikatowa pełna klasy 15 ³⁾	50	1,00	0,95
4	Autoklawizowany beton komórkowy gęstości 600 kg/m ³ , klasy wytrzymałości 3 ⁴⁾	70	1,00	0,90
5	Cegła ceramiczna poryzowana klasy 15 ²⁾	70	0,45	0,45
¹⁾ według normy PN-EN 206+A1:2016 ²⁾ według normy PN-EN 771-1+A1:2015 ³⁾ według normy PN-EN 771-2+A1:2015 ⁴⁾ według normy PN-EN 771-4+A1:2015				